

ZOZNAM A STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA 5 NAJVÝZNAMNEJŠÍCH VEDECKÝCH PRÁC, ODBORNÝCH PRÁC ALEBO UČEBNÍC A UČEBNÝCH TEXTOV

1.

Pečeňák, Ján: Diagnostik des kindlichen Autismus In: Lechta, V. a kol. : Diagnostik der gestörten Kommunikationsfähigkeit. - Bad Heilbrunn/Obb.: Verlag Julius Klinkhardt, 2003. - S. 312-335. - ISBN 3-7815-1268-1

Kapitola v monografii vydaná v nemeckom jazyku. Je založená na výskume, ktorý bol predložený ako práca k obhájeniu titulu kandidáta vied. Tento výskum bol prvou vedeckou prácou v našom odbornom prostredí, v ktorej je aplikovaný nový prístup k diagnostike detského autizmu a sú taktiež použité nové spôsoby klinického hodnotenia (Autism Diagnostic Interview).

Výsledky poukázali na prítomnosť symptómov autizmu u detí s mentálnou retardáciou aj bez stanovenej diagnózy detského autizmu. Sú v súlade s novými konceptmi konceptom porúch „autistického spektra“, jednej z oblastí, na ktoré je v súčasnosti zameraná veľká pozornosť pre údaje o enormnom zvyšovaní prevalencie poruchy.

Aj v súčasnosti sú poznatky založené na uvedenom výskume a publikáciách prezentované vo forme vyzvaných prednášok.

2.

Heretik, Anton - Heretik, Anton - Novotný, Vladimír - Pečeňák, Ján - Ritomský, Alojz: EPID - Epidemiológia depresie na Slovensku. - Nové Zámky : Psychoprof, 2003. - 200 s. - (Folia Psychopathologica ; Zv. 1) ISBN 80-968798-3-9

Unipolárna depresia patrí kvôli vysokej prevalencii a chronickému priebehu medzi ochorenia s najvyššou záťažou pre spoločnosť.

Monografia prináša výsledky vôbec prvej epidemiologickej štúdie uskutočnenej na reprezentatívnom výbere dospelých populácie v SR o prevalencii depresie. Okrem základných údajov o prevalencii vo vzťahu k ďalším premenným demografickým ukazovateľom sme zistili významný vzťah medzi prítomnosťou depresie a telesnými ochoreniami v sledovaných znakoch - počtu telesných ochorení, spotreby liekov a návštev lekára.

Publikácia bola ocenená udelením ceny Slovenského literárneho fondu, výsledky boli prezentované na viacerých národných a medzinárodných kongresoch. V nadväznosti na túto, v podmienkach SR unikátnu prácu, boli v ďalších monografiách publikované výsledky o prevalencii úzkostných porúch a prevalencii alkoholizmu a fajčenia.

3.

Karagianis, J. - Novick, D. - Pečeňák, Ján - Haro, J. M. - Dossenbach, M. - Treuer, Tamás - Montgomery, W. - Walton, R. - Lowry, A. J.: Worldwide-Schizophrenia outpatient health outcomes (W-SOHO): baseline characteristics of pan-regional observational data from more than 17,000 patients. In: International Journal of Clinical Practice. - Vol. 63, No. 11 (2009), s. 1578-1588

Základom liečby schizofrénie je dlhodobé podávanie antipsychotík. Uvedená publikácia je výstupom jednej z celosvetovo najväčších observačných štúdií zameraných na dlhodobú liečbu schizofrénie. Prináša informácie, na rozdiel od randomizovaných a kontrolovaných štúdií, blízke klinickej praxi. Udržanie pacienta so schizofréniou na monoterapii antipsychotikami v dlhobnej liečbe je cieľom, ktorý sa len problematicky dosahuje a tento výsledok je výzvou pre plánovanie komplexnej starostlivosti o pacientov so schizofréniou. Samotná publikácia má do súčasnosti 15 SCI ohlasov. Boli publikované aj ďalšie čiastkové výsledky z tohto observačného sledovania, v ktorých som spoluautorom. Publikácie majú veľký ohlas v odbornej verejnosti, práca zameraná na hodnotenie sexuálnych nežiaducich účinkov pri liečbe antipsychotikami má 63 SCI ohlasov.

4.

Pečeňák, Ján - Kopeliovíč, Boris - Turček, Michal: Preference for normal, reversed or chimeric self-faces with neutral emotional expression in patients with schizophrenia and control subjects In: Neuroendocrinology Letters. - Vol. 35, No. 6 (2014), s. 497-502.

Rozpoznávanie tváre a identifikácia signálov, ktoré výraz tváre sprostredkováva je jedným zo základov sociálnej komunikácie. Pri schizofrénii je tzv. sociálna kognícia výrazne narušená. Výsledky výskumu v citovanej práci poukazujú na skutočnosť, že poznanie vlastnej tváre je fenomén, ktorý pravdepodobne nemá podstatný evolučný význam a súčasné prisudzovanie významu tomu, ako sa sami sebe javíme, je fenoménom spojeným s technologickým pokrokom v zobrazovacích médiách.

5.

Pečeňák, Ján: Klasifikácia v psychiatrii. 1. vyd. - Bratislava : Univerzita Komenského, 2014. - 62 s. ISBN 978-80-223-3662-8

Otázky klasifikácie v psychiatrii patria medzi základné problémy odboru. Doterajšie poznanie psychických porúch neumožňuje uplatniť nozologický princíp klasifikácie, problematické je aj použitie dimenzionálnej oproti kategoriálnej definícii. V uvedenej publikácii sú spracované teoretické základy klasifikácie v medicíne so zameraním na psychiatriu a sú opísané a diskutované nové klasifikačné systémy, ktoré sú v súčasnosti oficiálne prijaté.

V Bratislave 5.3.2015

Doc. MUDr. Ján Pečeňák, CSc.